

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist

februarie, 2023

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

Profil umanistic, TEST 1

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

”Și plecatau din Maramureș cu toți tovarășii lor și cu femeile și cu copiii lor peste munții cei înalți; și tăind pădurile și înlăturând pietrele, trecutau munții [Carpați] cu ajutorul lui Dumnezeu; și le-au plăcut locul și s-au așezat acolo și și-au ales dintre dânșii pe un om, cu numele Dragoș, și l-au numit sieși [...] voievod. Și de atunci, s-au început, cu voia lui Dumnezeu, Țara Moldovenească.”

(Din *Cronica anonimă*)

SURSA B.

”Iar in acel timp Bogdan, voievodul românilor din Maramureș, adunând în jurul său pe românii din acel district, trecu [Carpații] pe ascuns în Țara Moldovei, supusă Coroanei regatului ungar, și cu toate ca a fost lovit de multe ori de armata regelui [Ungariei], sporind mult numărul locuitorilor români, acea țară a crescut devenind un stat.”

(Din *Cronica lui Ioan de Târnave*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, cu exemple din surse, termenul <i>cronică</i> . _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Identifică, în surse, etapele constituirii statului medieval Țara Moldovei. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Explică, în baza sursei B și a cunoștințelor obținute anterior, realitatea politică de la Est de Carpați pentru etapa când <i>Bogdan trecu [Carpații] pe ascuns</i> . _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile autorilor cu privire la geneza statului medieval Țara Moldovei. (sursele A și B). Argumentează răspunsul. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul <i>voievozilor români din Maramureș</i> în constituirea statelor medievale românești la Sud și Est de Carpați. _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

		4	4
		5	5
		6	6
		7	7

SUBIECTUL al II-lea (22 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

”[...] 1. Întrucât mulți daci trecuseră de partea lui Traian, Decebal ceru iarăși pace. Însă el nu înțelegea să depună armele și să se predea, își aduna - în văzul tuturor – trupe și chema în ajutor pe vecini.

2. Spunea că dacă-l vor părăsi pe dânsul, și ei vor fi în primejdie; că mai ușor și mai sigur își vor păstra libertatea, ajutându-l în luptă, înainte ca el să fi suferit vreo nenorocire.”

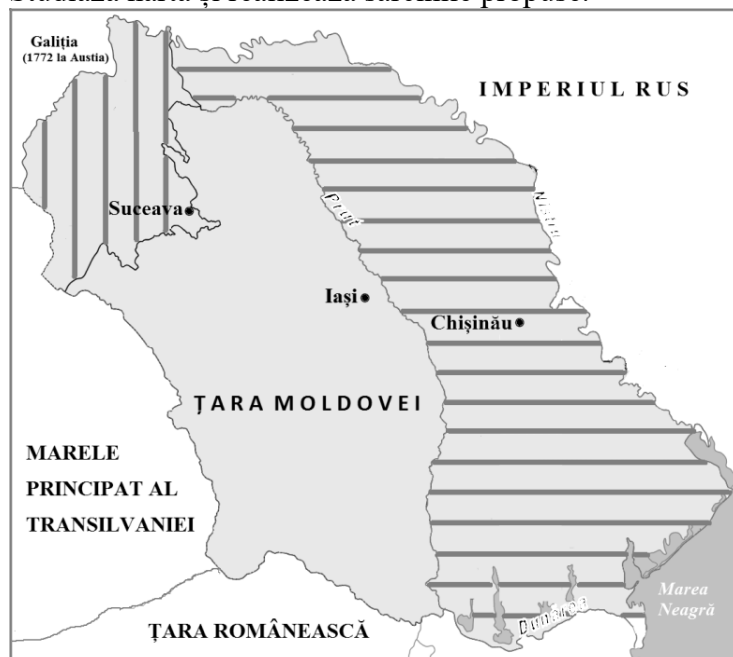
(Dio Cassius, *Istoria romană*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două acțiuni întreprinse de Decebal cu scop de întărire a capacității militare.	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Explică relațiile dintre daci și romani în perioada domniei lui <i>Decebal</i> .	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină opinia autorului cu privire la decizia lui Decebal de <i>a cere iarăși pace</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

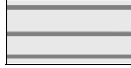
4	Formulează o cauză ce l-a determinat pe Decebal să <i>adune trupe și să cheme în ajutor pe vecini</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Apreciază rolul lui Decebal în istorie. Argumentează răspunsul.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

LEGENDĂ:

 Teritoriile anexate la Imperiul Rus

 Teritoriile anexate de la Imperiul Habsburgic

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică pe hartă o schimbare teritorială pentru care harta poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	Formulează, în baza hărții, titlul unei probleme în relațiile internaționale din sec.XIX. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o concluzie referitoare la rolul factorilor geopolitici în istoria Țării Moldovei.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

„Primul Război Mondial apare ca o încoronare a principiului națiunilor. În interiorul statelor, războiul îngăduie o desăvârșire a constituirii națiunilor, întărind legăturile de apartenență la comunitatea națională prin lupta împotriva unui dușman comun. Pe plan exterior, războiul provoacă o redesenare a frontierelor statului bazată pe principiul naționalităților și o înmulțire a statelor națiuni (Statele Baltice, Finlanda, Cehoslovacia, România) [...]”.

(B.Compagnon, A.Thevenin, *O cronologie a secolului XX*)

SURSA B.

„Înaltele părți contractante, considerând că, pentru a dezvolta cooperarea între națiuni și pentru a le garanta pacea și siguranța, este necesar să se accepte anumite obligațiuni, de a nu recurge la război, să se întrețină la lumina zilei relațiuni internaționale bazate pe justiție și onoare, să se observe riguros prescripțiunile dreptului internațional, recunoscute de-acți înainte ca regulă de conducere efectivă a guvernelor, să se facă să domnească dreptatea și să se respecte cu sfîntenie toate obligațiile tratatelor, în raporturi mutuale dintre popoarele organizate”.

(Din *Preambului Pactului Societății Națiunilor, 1919*)

SURSA C.

„Art. 5. Românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățămîntului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociere și de toate drepturile stabilite prin legi. [...]

Art. 8. Toți românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie, sunt egali în fața legii și datori a contribui la dările și sarcinile publice. [...]

Art. 64. Adunarea Deputaților se compune din deputați aleși de cetățenii români majori”.

(Din *Constituția României, 1923*)

SURSA D.

” [...] Regimul democrației liberale [...] presupune participarea cetățenilor la viața publică și [...] garanția tuturor formelor de libertate. Regimul democrației liberale este, în primul rând, un regim democratic, ceea ce înseamnă că cetățenii participă, direct sau indirect, la putere. Cea mai bună expresie a acestei democrații pare să fie votul universal, care permite tuturor cetățenilor adulți să-și desemneze reprezentanții.”.

(P.Milza, S.Berstein, *Istoria secolului XX*)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema: *Victoria Puterilor Aliate și Asociate în Primul Război Mondial – ocazie pentru triumful democrației.*

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit evenimentele/ procesele descrise.	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

